

PAWEŁ SANKIEWICZ

Archeolodzy podwodni laureatami Nagrody Lednickiego Orła Piastowskiego

Underwater archaeologists as laureates of the Lednica Piast Eagle Award

Już po raz szesnasty przyznana została Nagroda Lednickiego Orła Piastowskiego, która honoruje wybitne osiągnięcia w dziedzinie badań naukowych i promocji wiedzy dotyczącej dynastii piastowskiej, a także ochrony piastowskiego dziedzictwa kulturowego. Orzeł stanowi odniesienie do legendarnych i historycznych symboli państwowości polskiej, a ruiny na Ostrowie Lednickim są pozostałością po rezydencji pierwszych Piastów, stanowiąc jeden z najstarszych i najlepiej zachowanych do naszych czasów obiektów architektonicznych, w którym rezydowali pierwsi władcy Polski, Mieszko I i Bolesław Chrobry. Nagrodę od 2009 roku przyznaje Marszałek Województwa Wielkopolskiego, a wnioski o wyróżnienie rozpatruje Kapituła w składzie: książę arcybiskup metropolita gnieźnieński Wojciech Polak, Prymas Polski; książę arcybiskup metropolita poznański Stanisław Gądecki; prof. dr hab. Bogumiła Kaniewska, Rektor Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu; pan Marek Krężałek, p.o. Dyrektor Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy; pani Jolanta Goszczyńska, Wielkopolski Wojewódzki Konserwator Zabytków; prof. dr hab. Andrzej Michałowski, Prezes Stowarzyszenia Naukowego Archeologów Polskich; prof. dr hab. Krzysztof Mikulski, Prezes Polskiego Towarzystwa Historycznego oraz Sekretarz Kapituły, dr Paweł Sankiewicz.

W dniu 25 marca 2024 roku na ręce Kapituły wpłynął wniosek złożony przez prof. dr. hab. Andrzeja Pydyna, kierownika Centrum Archeologii Podwodnej Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, wnoszący o uhonorowanie Nagrodą Lednickiego Orła Piastowskiego jednocześnie dwóch badaczy: prof. dr. hab. Andrzeja Kolę oraz dr. Gerarda Wilke.

Kapituła Nagrody na posiedzeniu w dniu 7 maja 2024 roku rozpatrzyła wniosek i jednogłośnie podjęła uchwałę przyznającą Nagrodę prof. dr. hab. Andrzejowi Koli oraz dr. Gerardowi Wilke. W uzasadnieniu uchwały podkreślono, że Laureaci to wybitni mediewiści, specjalizujący się w rozpoznawaniu podwodnego

dziedzictwa archeologicznego. Zawodowo związani byli m.in. z Zakładem Archeologii Podwodnej Instytutu Archeologii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, z którym w 1982 roku rozpoczęli badania jeziora Lednica. Efektem tych prac są analizy wczesnośredniowiecznych przepraw mostowych, licznie odkryte łodzie jednopienne, a także ogromna kolekcja zabytków archeologicznych, w tym wyjątkowej wartości uzbrojenia. Ich odkrycia uzyskały szeroki rezonans w środowisku naukowym, stając się jednocześnie ważnym elementem ekspozycyjnym w Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy. Dzięki zaangażowaniu Laureatów wody jeziora Lednica stały się miejscem szkoleń wielu pokoleń polskich archeologów podwodnych i ośrodkiem spotkań badaczy z różnych części Europy. Wielowymiarowe, nowatorskie badania podwodne w toni jeziora Lednica, realizowane z inspiracji i pod kierownictwem prof. Andrzeja Koli i dr. Gerarda Wilke, pozwoliły na potwierdzenie znaczącej roli Ostrowa Lednickiego w strukturach państwa pierwszych Piastów. Efekty przeprowadzonych badań znalazły odzwierciedlenie w licznych publikacjach książkowych i artykułach, zarówno o charakterze naukowym, jak i popularyzatorskim, przyczyniając się do szerokiego odbioru wyników badań wśród specjalistów oraz pasjonatów historii i dziedzictwa kulturowego.

RYC. 1. Uroczystość wręczenia Nagrody Lednickiego Orła Piastowskiego na Ostrowie Lednickim. Przemawia prof. dr hab. Andrzej Pydyn. Fot. M. Józwickowska

FIG. 1. Lednica Piast Eagle Award ceremony at Ostrów Lednicki. Prof. Andrzej Pydyn speaking. Photo by M. Józwickowska

Ryc. 2. Laureaci 16. edycji Nagrody Lednickiego Orła Piastowskiego – dr Gerard Wilke i prof. dr hab. Andrzej Kola. Fot. M. Józwickowska

FIG. 2. Laureates of the 16th edition of the Lednica Piast Eagle Award – Dr. Gerard Wilke and Prof. Andrzej Kola. Photo by M. Józwickowska

Wręczenie Nagrody Lednickiego Orła Piastowskiego zaplanowano na dzień 24 czerwca 2024 roku na Ostrowie Lednickim. W tym terminie udział w uroczystości mógł wziąć tylko jeden z nagrodzonych, prof. dr hab. Andrzej Kola. Nagrodę wręczył Wojciech Jankowiak, Wicemarszałek Województwa Wielkopolskiego. Dopełnienie uroczystości, w obecności już obu Laureatów, miało miejsce 4 października 2024 roku w siedzibie Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy.

Wręczenie Nagrody Lednickiego Orła Piastowskiego jest symbolicznym docenieniem wybitnych osiągnięć prof. Andrzeja Koli i dr. Gerarda Wilke, których praca przyczyniła się do rozwoju polskiej archeologii podwodnej i pełniejszego poznania dziedzictwa pierwszych Piastów. Ich odkrycia i zaangażowanie w badania jeziora Lednica zainspirowały wielu młodych badaczy, kształtując nowe pokolenie archeologów oraz umacniając polską pozycję w tej dziedzinie na arenie międzynarodowej.

otrzymano (received): 5.11.2024; zaakceptowano (accepted): 22.11.2024

dr Paweł Sankiewicz
Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy
Dział Głównego Inwentaryzatora
Dzieskanowice 32
62-261 Lednogóra
e-mail: pawel.sankiewicz@lednica.pl
 <https://orcid.org/0000-0002-1655-4417>